

926.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 14 listopada 1924 roku

o prawie wekslowem.

Na mocy art. 1 E. p. 5 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. № 71 poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 1924 r. stanowią co następuje:

TYTUŁ I.

Weksel trasowany.

Dział I.

Wystawienie i forma weksłu.

Art. 1. Weksel trasowany zawiera:

- 1) nazwę „wekssel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
- 2) polecenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;
- 3) nazwisko osoby, która ma zapłacić (trasata);
- 4) oznaczenie terminu płatności;
- 5) oznaczenie miejsca płatności;
- 6) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
- 7) oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu;
- 8) podpis wystawcy.

Art. 2. Nie będzie uważany za wekssel trasowany dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych

w artykule poprzednim, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących.

Weksel bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem.

W braku osobnego oznaczenia miejsce, wymienione obok nazwiska trasata, uważa się za miejsce płatności oraz za miejsce zamieszkania trasata.

Weksel, nie zawierający miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanem obok nazwiska wystawcy.

Kto umieścił podpis na dokumencie, który nie zawierał wszystkich cech weksłu trasowanego, odpowiada wekslowo, chyba że udowodni, że dokument później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Wobec nabywcy w dobrej wierze, na którego wekssel przeszedł po wypełnieniu, odpowiada pomimo nieprawego wypełnienia.

Art. 3. Wekssel może opiewać na własne zlecenie wystawcy.

Trasatem może być sam wystawca.

Wekssel może być wystawiony na rachunek osoby trzeciej.

Art. 4. Wekssel może być płatny u osoby trzeciej bądź w miejscu zamieszkania trasata, bądź w innym miejscu (wekssel umiejscowiony).

Art. 5. W weksłu płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. W każdym innym weksłu takie zastrzeżenie uważa się za nienapisane.

Stopa procentowa powinna być określona w weksłu, w braku jej określenia stosuje się procent prawny (ustawowy).

Odsetki bieżą od daty wystawienia weksłu, jeżeli nie wskazano innej daty.

Art. 6. Wekssel, w którym sumę wekslową wypisano głoskami i liczbami, w razie różnicy ważny jest na sumę, wypisaną głoskami.

W razie różnicy sum, wypisanych kilkakrotnie głoskami i kilkakrotnie liczbami, wekssel jest ważny na sumę mniejszą.

Art. 7. Jeżeli na weksłu znajdują się podpisy osób niezdolnych do zaciągania zobowiązań, zobowiązania z innych podpisów są mimo to ważne.

Art. 8. Kto podpisał wekssel jako zastępca innej osoby, nie będąc do zastępstwa upoważnionym, odpowiada sam wekslowo.

Również zastępca, który przekroczył zakres swego upoważnienia, odpowiada w pełni za zobowiązanie wekslowe.

Art. 9. Wystawca odpowiada za przyjęcie i zapłatę weksłu.

Od odpowiedzialności za przyjęcie wystawca może się zwolnić; zastrzeżenie, którym się zwalnia od odpowiedzialności za zapłatę, uważa się za nienapisane.

Dział II.

Indos.

Art. 10. Każdy wekssel można przenieść przez indos, chociażby nie opiewał wyraźnie na zlecenie

Jeżeli wystawca umieścił w wekslu wyrazy „nie na zlecenie” lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłej cesji.

Weksel można indosować także na trasata bez względu na to, czy weksel przyjął, czy nie, na wystawcę, lub każdego innego wekslowo zobowiązanego. Mogą oni weksel dalej indosować.

Art. 11. Indos powinien być bezwarunkowy. Warunki, od których uzależniono indos, uważa się za nienapisane.

Indos częściowy jest nieważny.

Nieważny jest również indos na okaziciela.

Art. 12. Indos powinien być wypisany na wekslu lub na złożonej z nim karcie dodatkowej (przydłużku) i podpisany przez indosanta.

Indos jest ważny i wtedy, gdy indosatarjusz nie jest oznaczony, albo gdy indosant ograniczył się do samego podpisu swego na odwrotnej stronie wekslu lub przydłużka (indos otwarty czyli in blanco).

Art. 13. Indos przenosi wszystkie prawa z wekslu. Jeżeli indos jest in blanco, posiadacz wekslu może:

1. wypełnić indos nazwiskiem własnym lub innej osoby;
2. indosować weksel dalej na inną osobę lub in blanco;
3. przenieść weksel na inną osobę bez wypełnienia indosu in blanco i bez indosowania.

Art. 14. Indosant odpowiada za przyjęcie i zapłatę wekslu w braku przeciwnego zastrzeżenia.

Może zabronić dalszego indosowania; w tym przypadku nie odpowiada wobec następnych indosatarjuszy w większym zakresie, niż wobec swego bezpośredniego indosatarjusza.

Art. 15. Będzie uważany za prawnego posiadacza, kto ma weksel i wykaże prawo swoje nieprzerwanym szeregiem indosów, chociażby ostatni indos był in blanco. Gdy po indosie in blanco następuje dalszy indos, uważa się, że indosant, który go podpisał, nabył weksel na mocy indosu in blanco. Przekreślone indosy uważa się za nieistniejące.

Jeżeli kto przez jakikolwiek wypadek utracił posiadanie wekslu, posiadacz, który wykaże swe prawo według przepisów poprzedniego ustępu, będzie obowiązany do wydania wekslu tylko, gdy go nabył w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się ciężkiego niedbalstwa.

Art. 16. Przeciw posiadaczowi dłużnik wekslowy nie może zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych osobistych stosunkach z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi, chyba że przeniesienie wekslu nastąpiło wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Art. 17. Jeżeli indos zawiera wzmiankę „waluta do odebrania” „do inkasa” „per procura” lub też inną wzmiankę, oznaczającą tylko pełnomocnictwo (indos zastępczy), natenczas posiadacz może wykonywać wszystkie prawa z wekslu; nie może go jednak indosować inaczej, jak tylko ze skutkami indosu zastępczego.

W tym przypadku dłużnicy wekslowi mogą zasłaniać się tylko zarzutami, służącymi im przeciwko indosantowi.

Art. 18. Jeżeli indos zawiera wzmiankę „waluta na zabezpieczenie”, „waluta w zastaw” lub jakąkolwiek inną wzmiankę, wyrażającą zastaw, posiadacz może wykonywać wszelkie prawa z wekslu; wszelako indos jego ma znaczenie jedynie indosu zastępczego.

Dłużnicy wekslowi nie mogą w tym przypadku zasłaniać się wobec posiadacza zarzutami opartymi na ich stosunkach osobistych z indosantem, wyjąwszy, gdy indos działo wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Art. 19. Indos po terminie płatności ma te same skutki, co indos przed terminem. Indos jednak po proteście z powodu niezapłacenia, lub po upływie czasokresu, ustanowionego dla protestu, ma tylko skutki zwykłej cesji.

Dział III.

Przyjęcie.

Art. 20. Posiadacz wekslu albo nawet każdy, kto go ma w rękę, może aż do terminu płatności przedstawić go do przyjęcia trasatowi w jego miejscu zamieszkania.

Art. 21. W każdym wekslu wystawca może zastrzec, iż weksel ma być przedstawiony do przyjęcia z oznaczeniem lub bez oznaczenia czasokresu.

Może w wekslu zabronić przedstawienia do przyjęcia, wyjąwszy, gdy chodzi o weksel umiejscowiony albo płatny w pewien czas po okazaniu.

Może również zastrzec, że przedstawienie do przyjęcia nie może nastąpić przed oznaczonym dniem.

Każdy indosant może zastrzec, że weksel ma być przedstawiony do przyjęcia z oznaczeniem lub bez oznaczenia czasokresu, chyba że wystawca zabronił przedstawienia do przyjęcia.

Art. 22. Weksel płatny w pewien czas po okazaniu powinien być przedstawiony do przyjęcia w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wystawienia.

Wystawca może oznaczyć krótszy lub dłuższy czasokres.

Czasokresy takie mogą indosanci skrócić.

Art. 23. Posiadacz nie ma obowiązku pozostawienia w rękę trasata wekslu, przedstawionego do przyjęcia.

Trasat może żądać, aby mu weksel przedstawiono ponownie do przyjęcia nazajutrz po pierwszym przedstawieniu. Osoby interesowane mogą wtedy podnosić zarzut, że żądaniu temu nie uczyniono zadość, gdy żądanie stwierdzono w proteście.

Art. 24. Przyjęcie pisze się na wekslu. Wyraża się słowem „przyjęty” lub innym równoznacznym; podpisuje je trasat. Sam podpis trasata na przedniej stronie wekslu oznacza przyjęcie.

Gdy weksel jest płatny w pewien czas po okazaniu lub, gdy wskutek szczególnego zastrzeżenia

ma być przedstawiony do przyjęcia w czasokresie oznaczonym, przyjęcie powinno być datowane dniem jego dokonania, chyba że posiadacz żąda, aby było datowane dniem przedstawienia. W celu zwrotnego poszukiwania przeciwko wystawcy i indosantom posiadacz powinien stwierdzić brak daty przez protest dokonany we właściwym czasie.

Art. 25. Przyjęcie powinno być bezwarunkowe; można je wszakże ograniczyć do części sumy wekslowej.

Każde inne odstępienie od treści weksłu, zamieszczone w przyjęciu, uważa się za odmowę przyjęcia. Wszakże akceptant odpowiada według treści swego przyjęcia.

Art. 26. Jeżeli wystawca podał w wekslu miejsce zapłaty odmienne od miejsca zamieszkania trasata bez oznaczenia osoby, która ma płacić, należy tę osobę w przyjęciu oznaczyć. W braku oznaczenia poczytuje się, że akceptant sam zobowiązał się zapłacić w miejscu zapłaty.

Gdy weksel płatny jest w miejscu zamieszkania trasata, tenże może w przyjęciu wskazać lokal, znajdujący się w miejscu, gdzie zapłata powinna być dokonana, lub osobę, która zapłatę w tem miejscu ma uskutecznić.

Art. 27. Przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksłu w terminie płatności.

Wrazie niezapłacenia służy posiadaczowi weksłu, chociażby był wystawcą, bezpośrednie roszczenie z weksłu przeciwko akceptantowi o wszystko, czego żądać można z mocy art. 47 i 48.

Art. 28. Jeżeli trasat przekreślił przyjęcie przed zwrotem weksłu, uważa się, że przyjęcia odmówił; jednakże pomimo przekreślenia trasat odpowiada według treści swego przyjęcia, jeżeli posiadacza weksłu lub kogokolwiek z podpisanych na wekslu piśmiennie zawiadomił o przyjęciu.

Dział IV.

Poręka wekslowa.

Art. 29. Zapłatę weksłu można zabezpieczyć poręką wekslową (aval).

Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba na wekslu podpisana.

Art. 30. Poręczenie umieszcza się na wekslu albo na karcie dodatkowej (przydłużku).

Wyraża się słowami „poręczam” lub innym zwrotem równoznacznym; podpisuje je poręczyciel.

Sam podpis na przedniej stronie uważa się za porękę, wyjąwszy, gdy chodzi o podpis wystawcy lub trasata.

Poręczyciel wskaże, za kogo ręczy. W braku takiej wskazówki uważa się, że porękę dał za wystawcę.

Art. 31. Poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Zobowiązanie jego jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które ręczy, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej.

Poręczyciel wekslowy, który zapłacił weksel, ma prawo poszukiwania zwrotnego wobec osoby, za którą ręczył, i wobec jej poprzedników.

Dział V.

Płatność.

Art. 32. Weksel trasowany może być płatny: w oznaczonym dniu, w pewien czas po dacie, za okazaniem, w pewien czas po okazaniu, na targach (jarmarkach) powszechnych.

Dokument z innemi terminami płatności lub kilku terminami nie będzie uważany za weksel, chociażby nawet posiadał inne cechy weksłu.

Art. 33. Weksel za okazaniem jest płatny przy przedstawieniu. Powinien być przedstawiony do zapłaty w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wystawienia. Wystawca może oznaczyć krótszy lub dłuższy czasokres. Czasokresy takie mogą indosanci skrócić.

Art. 34. Termin płatności weksłu płatnego w pewien czas po okazaniu określa się podług daty przyjęcia lub protestu.

Jeżeli nie było protestu, przyjęcie niedatowane uważa się wobec akceptanta za dokonane w ostatnim dniu czasokresu, ustawowego lub umownego, wyznaczonego do przedstawienia.

Art. 35. Termin płatności weksłu, opiewającego na jeden lub kilka miesięcy po dacie lub okazaniu, przypada na odpowiedni dzień tego miesiąca, w którym zapłata ma być dokonana. W braku takiego dnia weksel jest płatny w ostatnim dniu miesiąca.

Gdy weksel opiewa na jeden lub kilka miesięcy i pół miesiąca po dacie lub okazaniu, liczy się na-przód miesiące całe.

Jeżeli płatność weksłu oznaczoną jest na początek, środek (połowę stycznia, połowę lutego i t. d.) lub koniec miesiąca, rozumie się pierwszy, piętnasty lub ostatni dzień miesiąca.

Określenie „ośm dni” lub „piętnaście dni” wyraża nie jeden lub dwa tygodnie, lecz przeciąg całych ośmiu lub piętnastu dni.

Określenie „pół miesiąca” oznacza piętnaście dni.

Termin płatności weksli targowych (jarmarcznych) przypada w przeddzień zamknięcia targu, wyjąwszy, gdy targ trwa tylko jeden dzień.

Art. 36. Gdy weksel jest płatny w oznaczonym dniu w miejscu, gdzie obowiązuje kalendarz odmienny od kalendarza miejsca wystawienia, uważa się datę płatności za określoną według kalendarza miejsca płatności.

Przy wekslu przekazanym z jednego miejsca na inne, w którym obowiązuje kalendarz odmienny, a płatnym w pewien czas po dacie, przelicza się dzień wystawienia na dzień, odpowiadający kalendarzowi miejsca płatności, i podług tego oznacza termin płatności.

Zasada poprzedniego ustępu stosuje się także do obliczania czasokresów przedstawienia weksli.

Przepisy te nie mają zastosowania, jeżeli z zastrzeżenia w wekslu lub wogóle z jego treści wynika, że chciano zastosować inne zasady.

Dział VI.

Zapłata.

Art. 37. Posiadacz wekslu powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich.

Przedstawienie wekslu w izbie rozrachunkowej jest równoznaczne z przedstawieniem do zapłaty.

Art. 38. Trasat może przy zapłacie żądać wydania wekslu, pokwitowanego przez posiadacza.

Posiadacz nie może odmówić przyjęcia zapłaty częściowej.

W razie częściowej zapłaty trasat może żądać wzmianki o niej na wekslu i osobnego pokwitowania.

Art. 39. Posiadacz wekslu nie ma obowiązku przyjmowania zapłaty przed płatnością.

Trasat, który płaci przed płatnością, czyni to na własne ryzyko i niebezpieczeństwo.

Kto płaci w terminie płatności, zwolniony jest od zobowiązania, chyba że dopuścił się podstęp lub ciężkiego niedbalstwa. Obowiązany jest do sprawdzenia prawidłowości szeregu indosów, lecz nie do sprawdzenia podpisów indosantów.

Art. 40. Jeżeli weksel opiewa na walutę, nie mającą obiegu w miejscu płatności, sumę wekslową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu wymagalności zapłaty, chyba że wystawca zastrzegł, iż zapłata ma być uiszczona w oznaczonej walucie (zastrzeżenie zapłaty rzeczywistej w walucie zagranicznej). Wartość waluty zagranicznej oznacza się podług zwyczajów handlowych miejsca płatności. Wystawca jednak może na wekslu zastrzec, że suma, przypadająca do zapłaty, ma być obliczona podług kursu, ustanowionego w wekslu; w tym przypadku sumę tę należy zapłacić w walucie krajowej.

Jeżeli weksel opiewa na walutę, mającą w kraju wystawienia i w kraju zapłaty tę samą nazwę, lecz inną wartość, zachodzi domniemanie, że miano na myśli walutę miejsca płatności.

Art. 41. W przypadku nieprzedstawienia wekslu do zapłaty w czasokresie, oznaczonym w art. 37, każdy dłużnik może złożyć sumę wekslową do depozytu sądu miejsca płatności na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza.

Dział VII.

Zwrotne poszukiwanie z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia.

Art. 42. Posiadacz wekslu może wykonywać zwrotne poszukiwanie przeciwko indosantom, wystawcy, tudzież innym dłużnikom wekslowym: po płatności, jeżeli zapłata nie nastąpiła; także przed płatnością;

1. jeżeli odmówiono przyjęcia;
2. jeżeli wdrożono postępowanie układowe lub ogłoszono upadłość trasata bez względu, czy weksel przyjął, czy nie, albo gdy trasat zaprzestał wypłat, lub też przeprowadzono bezskutecznie egzekucję na jego majątku po wystawieniu wekslu;
3. jeżeli wdrożono postępowanie układowe lub ogłoszono upadłość wystawcy wekslu, który zabroniono przedstawiać do przyjęcia.

Art. 43. Odmowa przyjęcia lub zapłaty powinna być stwierdzona aktem publicznym (protest z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia).

Protest z powodu niezapłacenia powinien być dokonany w dniu wymagalności zapłaty lub w jednym z dwóch następnych dni powszednich.

Protest z powodu nieprzyjęcia powinien być dokonany w czasie, przeznaczonym do przedstawienia wekslu do przyjęcia. Jeżeli w przypadku art. 23 ust. 2 pierwsze przedstawienie nastąpiło w ostatnim dniu czasokresu, protest może być dokonany jeszcze w dniu następnym.

Protest z powodu nieprzyjęcia zwalnia od przedstawienia do zapłaty i od protestu z powodu niezapłacenia.

W przypadku wdrożenia postępowania układowego lub ogłoszenia upadłości niepotrzeba ani przedstawienia do zapłaty ani protestu z powodu niezapłacenia wekslu.

W innych przypadkach art. 42 L. 2 może posiadacz wykonywać zwrotne poszukiwanie tylko po przedstawieniu wekslu trasatowi do zapłaty i po dokonaniu protestu.

Art. 44. Posiadacz wekslu powinien o nieprzyjęciu lub niezapłaceniu zawiadomić swojego indosanta i wystawcę w ciągu czterech dni powszednich, następujących po dniu protestu, a w przypadku zastrzeżenia „bez kosztów” po dniu przedstawienia.

Każdy indosant powinien w ciągu dwóch dni podać do wiadomości swojego poprzednika, że otrzymał zawiadomienie, i tak kolejno aż do wystawcy. Czasokres powyższy biegnie od otrzymania zawiadomienia poprzedniego.

Jeżeli indosant nie wskazał swego adresu lub adres jest nieczytelny, wystarczy zawiadomienie indosanta, który go poprzedza.

Zawiadomienie można skutecznie w jakikolwiek sposób, nawet przez proste odesłanie wekslu. Obowiązany do zawiadomienia ma udowodnić, że dokonał tego w przepisany czas.

Termin jest zachowany, jeśli pismo, zawierające zawiadomienie, oddano na pocztę w ciągu przepisane go czasokresu.

Kto nie zawiadomi w czasie powyżej oznaczonym, nie traci praw z wekslu, odpowiada jednak za szkodę, spowodowaną przez swoje niedbalstwo, tylko do wysokości sumy, na jaką weksel opiewa.

Art. 45. Wystawca albo indosant może przez zastrzeżenie „bez kosztów” „bez protestu” lub inne równoznaczne zwolnić posiadacza od protestu z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia jako warunku zwrotnego poszukiwania.

Zastrzeżenie takie nie zwalnia posiadacza ani od przedstawienia weksłu w przepisany czas ani od zawiadomienia poprzedniego indosanta i wystawcy. Dowód niezachowania czasokresu ciąży na tym, kto się na tę okoliczność powołuje wobec posiadacza.

Zastrzeżenie, pochodzące od wystawcy, skuteczne jest wobec wszystkich dłużników wekslowych. Gdyby mimo zastrzeżenia posiadacz dokonał protestu, sam ponosi koszty. Jeżeli zastrzeżenie pochodzi od indosanta, koszty protestu obciążają wszystkich dłużników wekslowych.

Art. 46. Kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie.

Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali.

Takie same prawo ma każdy dłużnik wekslowy, który weksel wykupił.

Dochodzenie sądowe roszczeń przeciw jednemu dłużnikowi nie tamuje dochodzenia przeciw innym, nawet przeciw następcom tego dłużnika, przeciw któremu w pierw skierowano dochodzenie sądowe.

Art. 47. Posiadacz weksłu może żądać od zwrotnie zobowiązanego:

- 1) nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, jeżeli je zastrzeżono;
- 2) procentu prawnego (ustawowego) od dnia płatności;
- 3) kosztów protestu, zawiadomienia poprzednika i wystawcy, tudzież innych kosztów;
- 4) prowizji komisowej, która w braku umowy wynosi jedną szóstą od sta od sumy wekslowej i nie może przekroczyć tej stopy w żadnym przypadku.

W przypadku poszukiwania zwrotnego przed płatnością będzie potrącone dyskonto od sumy wekslowej. Dyskonto oblicza się zależnie od wyboru posiadacza według urzędowej stopy (banku bielowego) albo według stopy targowej w dniu zwrotnego poszukiwania w miejscu zamieszkania posiadacza.

Art. 48. Kto weksel wykupił, może żądać od swoich poprzedników:

- 1) całkowitej sumy zapłaconej;
- 2) procentu prawnego (ustawowego) od powyższej sumy, licząc od dnia wykupienia weksłu;
- 3) swoich kosztów;
- 4) prowizji komisowej od sumy wekslowej, obliczonej według art. 47. L. 4.

Art. 49. Każdy dłużnik wekslowy, przeciwko któremu wykonywa się lub wykonywać można poszukiwanie zwrotne, może żądać, aby mu za zapłatą sumy regresowej wydano weksel, protest, tudzież na koszt dłużnika rachunek pokwitowany.

Indosant, który weksel wykupił, może przekreślić indosantem oraz indosy swoich następców.

Art. 50. W przypadku poszukiwania zwrotnego po częściowym przyjęciu weksłu ten, kto płaci nieprzyjętą część sumy wekslowej, może żądać stwierdzenia zapłaty na weksłu i osobnego pokwitowania.

Nadto posiadacz weksłu wyda mu poświadczony przez siebie odpis weksłu z protestem celem umożliwienia dalszego zwrotnego poszukiwania.

Art. 51. Zwrotnie poszukujący może w braku zastrzeżenia przeciwnego wykonać swoje prawo także w ten sposób, że wystawia na jednego ze swych poprzedników nowy nieumiejscowiony weksel, płatny za okazaniem (weksel zwrotny). Weksel zwrotny obejmuje prócz sum, wymienionych w art. 47 i 48, strączne i opłatę stemplową za weksel zwrotny.

Jeżeli weksel zwrotny wystawia posiadacz weksłu, wysokość sumy wekslowej oznaczona będzie podług kursu weksłu za okazaniem, przekazanego z miejsca płatności weksłu pierwotnego na miejsce zamieszkania zwrotnie zobowiązanego. Jeżeli weksel zwrotny wystawia indosant, wysokość sumy wekslowej oznaczona będzie podług kursu weksłu za okazaniem, przekazanego z miejsca zamieszkania wystawcy weksłu zwrotnego na miejsce zamieszkania zwrotnie zobowiązanego.

Art. 52. Po bezskutecznym upływie czasokresów ustanowionych:

do przedstawienia weksłu płatnego za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu,

do protestu z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia,

do przedstawienia do zapłaty w razie zastrzeżenia „bez kosztów”,

posiadacz traci prawo do indosantów, wystawcy i innych dłużników wekslowych z wyjątkiem akceptanta.

W razie nieprzedstawienia weksłu do przyjęcia w czasie, zastrzeżonym przez wystawcę, posiadacz traci prawo zwrotnego poszukiwania z powodu nieprzyjęcia, jako też niezapłacenia, wyjąwszy, gdyby z treści zastrzeżenia wynikało, że wystawca chciał się jedynie uchylić od odpowiedzialności za przyjęcie.

Jeżeli zastrzeżenie co do czasu przedstawienia uczynił indosant, tylko on może się na nie powołać.

Art. 53. Jeżeli przedstawienie weksłu albo protest z powodu przeszkody nieprzewycięzonej (siły wyższej) nie mogą być dokonane w czasokresach przepisanych, czasokresy te przedłużają się.

Posiadacz obowiązany jest zawiadomić bez zwłoki swego indosanta o wypadku siły wyższej i zawiadomienie takie z dodaniem miejsca, daty i swego podpisu zaznaczyć na weksłu lub na karcie dodatkowej (przydłużku); co do reszty stosuje się postanowienia art. 44.

Po ustaniu siły wyższej posiadacz weksłu powinien bez zwłoki przedstawić weksel do przyjęcia lub zapłaty, a w razie potrzeby dokonać protestu.

Jeżeli siła wyższa trwa dłużej, niż trzydzieści dni po płatności, można wykonać zwrotne poszukiwanie bez przedstawienia weksłu i bez protestu.

Co do weksli płatnych za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu czasokres trzydziestodniowy biegnie od dnia, w którym posiadacz zawiadomił swego indosanta o wypadku siły wyższej, chociażby nawet zawiadomienie takie nastąpiło jeszcze przed upływem terminu przedstawienia.

Za wypadki siły wyższej nie uważa się okoliczności czysto osobistych, dotyczących posiadacza

weksłu lub osoby, której zlecił przedstawienie weksłu lub dokonanie protestu.

Dział VIII.

Wyřczenie.

Art. 54. Wystawca lub indosant mogą wskazać osobę, która ma przyjąć albo zapłacić weksel w potrzebie.

Weksel można pod warunkami niżej określonymi przyjąć lub zapłacić przez wyřczenie na rzecz ktoregokolwiek dłużnika wekslowego.

Każda osoba trzecia, nawet trasat lub osoba, już zobowiązana z weksłu, z wyjątkiem akceptanta, mogą być wyřczycielami.

O wyřczeniu wyřczyciel zawiadomi bez zwłoki osobę, którą wyřcza.

1. Przyjęcie przez wyřczenie.

Art. 55. Przyjęcie przez wyřczenie może nastąpić we wszystkich przypadkach poszukiwania zwrotnego przed płatnością, wyjąwszy, gdy chodzi o weksel, ktorego przedstawienia do przyjęcia zabroniono.

Posiadacz może nie zgodzić się na przyjęcie przez wyřczenie nawet, gdyby było zaoferowane przez osobę, wskazaną do przyjęcia lub zapłaty w potrzebie.

Jeżeli zgodzi się na przyjęcie przez wyřczenie, traci prawo poszukiwania zwrotnego przed płatnością weksłu przeciw swoim poprzednikom.

Art. 56. Przyjęcie przez wyřczenie umieszcza się na weksłu; podpisuje je wyřczyciel, wskazując, na czyją korzyść wyřczenie nastąpiło; w braku tej wskazówki przyjęcie uważa się za udzielone na korzyść wystawcy.

Art. 57. Akceptant przez wyřczenie odpowiada wobec posiadacza i następców wyřczonego tak samo, jak ten ostatni.

Pomimo przyjęcia przez wyřczenie wyřczony i jego poprzednicy mogą za zwrotem sumy, oznaczonej w art. 47, żądać od posiadacza wydania weksłu i protestu, jeżeli go dokonano.

2. Zapłata przez wyřczenie.

Art. 58. Zapłata przez wyřczenie może nastąpić we wszystkich przypadkach, w których można dochodzić poszukiwania zwrotnego przed płatnością lub po płatności weksłu.

Dokonana będzie najpóźniej nazajutrz po ostatnim dniu przepisany dla protestu z powodu niezapłacenia.

Art. 59. Jeżeli weksel przyjęto przez wyřczenie, albo są w nim wskazane osoby, mające płacić w potrzebie, posiadacz przedstawi weksel w miejscu płatności wszystkim tym osobom i, w razie nieuiszczenia zapłaty przez wyřczenie, dokona protestu najpóźniej nazajutrz po ostatnim dniu, przepisany dla protestu z powodu niezapłacenia.

W razie niedokonania protestu w tym czasie ten, kto wskazał adres w potrzebie lub na czyją ko-

rzyść nastąpiło przyjęcie, tudzież następni indosanci wolni są od odpowiedzialności.

Art. 60. Zapłata przez wyřczenie obejmuje całą sumę, którą miały zapłacić wyřczony, z wyjątkiem prowizji komisowej, oznaczonej w art. 47 L. 4.

Posiadacz weksłu, który odmawia przyjęcia takiej zapłaty, traci prawo poszukiwania zwrotnego przeciw tym, którzy byliby zwolnieni.

Art. 61. Zapłatę przez wyřczenie stwierdza się pokwitowaniem na weksłu, a zarazem oznacza się osobę, na której korzyść zapłaty dokonano. W braku takiego oznaczenia uważa się, że zapłaty dokonano za wystawcę.

Weksel i protest, jeżeli był dokonany, wręczyć należy płatczemu przez wyřczenie.

Art. 62. Płacący przez wyřczenie wstępuje w prawa posiadacza weksłu przeciw wyřczonemu i jego poprzednikom. Nie może jednak dalej weksłu indosować.

Następcy wyřczonego są wolni.

W razie zbiegu kilku ofiarujących zapłatę przez wyřczenie pierwszeństwo należy się temu, kto przez zapłatę zwalnia największą liczbę dłużników. Kto wbrew temu przepisowi, mimo świadomości stanu rzeczy, płaci przez wyřczenie, traci prawo zwrotnego poszukiwania przeciw tym, którzy byliby zwolnieni.

Dział IX.

Wtóröpisy i odpisy weksłu.

1. Wtóröpisy.

Art. 63. Weksel można wystawić w kilku jednobrzmiących egzemplarzach.

Egzemplarze te ponumerowane będą w samym tekście; w przeciwnym razie każdy z nich uważa się za weksel odrębny.

Każdy posiadacz weksłu może na własny koszt żądać wydania większej ilości egzemplarzy, o ile z weksłu nie wynika, że go wystawiono w jednym egzemplarzu. W tym celu posiadacz ma zwrócić się do swego poprzednika i tak dalej aż do wystawcy. Indosanci obowiązani są do powtórzenia swoich indosów na nowych egzemplarzach.

Art. 64. Zapłata, dokonana na jeden z egzemplarzy, zwalnia nawet wtedy, gdyby nie było na weksłu zastrzeżenia, że taka zapłata pozbawia ważności inne egzemplarze. Wszelako trasat odpowiada z każdego przyjętego przez siebie egzemplarza, ktorego mu nie zwrócono.

Indosant, który przeniósł egzemplarze na różne osoby, jako też następni indosanci odpowiadają z wszystkich podpisanych przez siebie egzemplarzy, których im nie zwrócono.

Art. 65. Kto przesyła jeden egzemplarz do przyjęcia, powinien oznaczyć na innych egzemplarzach nazwisko osoby, u ktorej ów egzemplarz się znajduje. Osoba ta jest obowiązana wydać go prawnemu posiadaczowi innego egzemplarza.

Gdy wydania odmówi, posiadacz może wykonać poszukiwanie zwrotne tylko po stwierdzeniu przez protest:

1. że egzemplarz przesłany do przyjęcia mimo żądania nie został mu wydany,
2. że na inny egzemplarz nie można było uzyskać przyjęcia lub zapłaty.

2. Odpisy.

Art. 66. Każdy posiadacz weksłu ma prawo sporządzenia z niego odpisów.

Odpis powinien dokładnie odtwarzać oryginał z indosami i wszelkimi wzmiankami na nim się znajdującymi; powinien oznaczyć, dokąd odpis sięga.

Na odpisie można umieszczać indosy i poręki wekslowe w ten sam sposób i z temi samymi skutkami, jak na oryginale.

Art. 67. Odpis powinien wskazywać osobę, u której znajduje się oryginał. Jest ona zobowiązana wydać oryginał prawnemu posiadaczowi odpisu.

Jeżeli odmówi wydania oryginału, posiadacz odpisu może wykonać zwrotne poszukiwanie przeciw indosantom odpisu tylko po stwierdzeniu przez protest, że pomimo jego żądania nie wydano mu oryginału.

Dział X.

Falsze.

Art. 68. Sfałszowanie jakiegokolwiek podpisu, nawet wystawcy lub akceptanta nie uchybia ważności innych podpisów.

Art. 69. W razie zmiany tekstu weksłu ci, którzy podpisali go po dokonaniu zmiany, odpowiadają według treści tekstu zmienionego; ci, którzy weksel poprzednio podpisali, odpowiadają według pierwotnego tekstu.

Dział XI.

Przedawnienie.

Art. 70. Roszczenia wekslowe przeciwko akceptantowi przedawniają się w trzy lata od dnia płatności weksłu.

Roszczenia posiadacza weksłu przeciw indosantom i wystawcy przedawniają się w rok od dnia protestu, dokonanego w należyłym czasie, zaś w przypadku zastrzeżenia „bez kosztów” od dnia płatności.

Zwrotne roszczenia indosantów między sobą i przeciwko wystawcy przedawniają się w sześć miesięcy od dnia, w którym indosant wykupił weksel albo w którym doręczono mu skargę.

Art. 71. Przedawnienie roszczeń wekslowych przerywają jedynie i wyłącznie:

- a) wytoczenie skargi;
- b) zgłoszenie roszczenia wekslowego w postępowaniu układowem lub upadłościowem;
- c) oznajmienie sporu lub przypozwanie ze strony pozwanego;
- d) uznanie piśmienne roszczenia wekslowego.

Art. 72. Przerwane przedawnienie wekslowe zaczyna biec na nowo:

- a) w przypadku wniesienia skargi i nienależytego popierania sporu — od ostatniej czynności procesowej; nowe przedawnienie przerywa się przez podjęcie procesu;
- b) w przypadku zgłoszenia w postępowaniu układowem lub upadłościowem — od chwili zakończenia postępowania, a w razie zaprzeczenia zgłoszonej wierzytelności — od chwili zaprzeczenia;
- c) w przypadku oznajmienia sporu lub przypozwania — od prawomocnego ukończenia sporu;
- d) w przypadku uznania — od daty dokumentu.

Art. 73. Przerwa przedawnienia skuteczna jest jedynie wobec tego dłużnika wekslowego, którego dotyczy przyczyna przerwy.

Art. 74. Bieg przedawnienia nie ulega zawieszeniu.

Dział XII.

Roszczenie z tytułu niesłusznego zubożenia.

Art. 75. Wystawca i akceptant, których zobowiązanie wekslowe zgasło wskutek przedawnienia lub zaniedbania czynności zachowawczych, są zobowiązani wobec posiadacza weksłu, o ile z jego szkoda niesłusznie się zubożali.

Roszczenie z tytułu niesłusznego zubożenia przedawnia się w trzy lata od dnia zgaśnięcia zobowiązania wekslowego.

Dział XIII.

Przepisy ogólne.

Art. 76. Zobowiązanie wekslowe może zaciągać każdy, o ile może się zobowiązywać według przepisów prawa prywatnego.

Art. 77. Nieumiejący lub niemogący pisać może zastąpić podpis znakiem ręki, który powinien być uwierzytelniczony na samym wekslu trybem, w ustawach wskazanym.

Pełnomocnictwo do podpisania weksłu w imieniu nieumiejącego pisać musi być w powyższy sposób uwierzytelnione.

Art. 78. Jeżeli termin płatności weksłu przypada w ustawowym dniu świątecznym, zapłaty domagać się można dopiero w najbliższym dniu powszednim. Również wszystkie inne czynności dotyczące weksłu, w szczególności przedstawienie do przyjęcia i dokonanie protestu, mogą być przedsiębiorane jedynie w dniu powszednim.

Jeżeli ostatni dzień czasokresu, w przeciągu którego czynność ma być przedsięwzięta, przypada w ustawowym dniu świątecznym, czasokres przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego. Dni świąteczne, przypadające w ciągu czasokresu, mają być wliczone z wyjątkiem czasokresów, wymienionych w art. 37, 43 i 44.

Art. 79. Do czasokresów ustawowych lub w wekslu oznaczonych nie wlicza się dnia początkowego.

Nie są dopuszczalne dni ulgowe ani na podstawie ustawy ani według uznania sędziego.

Dział XIV.

Kolizja ustaw.

Art. 80. Zdolność osoby do zaciągania zobowiązań wekslowych ocenia się według ustaw państwa, którego jest obywatelem. Jeżeli te ostatnie uznają ustawę innego państwa za właściwą, należy ją zastosować.

Kto według ustawy, określonej w poprzednim ustępie, nie ma zdolności wekslowej, mimo to jest ważnie zobowiązany, jeśli zaciągnął zobowiązanie na obszarze państwa, według którego ustaw posiadałby zdolność wekslową.

Art. 81. Formę oświadczenia wekslowego ocenia się podług ustaw państwa, na którego obszarze oświadczenie było podpisane.

Do ważności zobowiązań, zaciągniętych zagranicą przez obywatela polskiego wobec obywatela polskiego, wystarczy zachowanie przepisów niniejszego prawa.

Art. 82. Formę protestu i czasokresy do protestu, tudzież formę innych czynności potrzebnych do wykonania lub zachowania praw wekslowych ocenia się podług ustaw państwa, na którego obszarze protest ma być dokonany lub czynność przedsięwzięta.

Art. 83. Ważności oświadczeń wekslowych, dokonanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami niniejszego prawa, nie uwłacza okoliczność, że inne oświadczenia wekslowe, dokonane poza obszarem Rzeczypospolitej Polskiej, nie odpowiadają przepisom miejsca ich dokonania, byleby odpowiadały przepisom niniejszego prawa.

Dział XV.

Protest.

Art. 84. Protest sporządza notariusz lub sąd.

Art. 85. Protest zawiera:

- 1) nazwisko osoby, która żąda protestu, oraz osoby, przeciw której protest ma być dokonany;
- 2) stwierdzenie, że osoba, przeciw której protest jest skierowany, nie uczyniła zadość wezwaniu do niej wystosowanemu, wraz z jej oświadczeniem, albo stwierdzenie, że jej nie zastało, albo że nie można było odnaleźć lokalu jej przedsiębiorstwa lub mieszkania;
- 3) oznaczenie miejsca i dnia, w którym wezwanie wystosowano lub bezskutecznie usiłowało wystosować;
- 4) oznaczenie, ile i jakie egzemplarze weksłu przedstawiono;
- 5) podpis organu, sporządzającego protest, pieczęć urzędową i liczbę porządkową protestu.

Jeżeli trasat zażąda, aby mu weksel nazajutrz przedstawiono powtórnie do przyjęcia, należy żądanie takie zaznaczyć w proteście.

Art. 86. Przedstawienie weksłu, wezwanie do wydania egzemplarza lub oryginału, tudzież wszystkie

inne czynności zachowawcze przedsiębrać należy w braku osobnego wskazania w wekslu, — w lokalu przedsiębiorstwa, a gdyby nie można było odszukać takiego lokalu—w mieszkaniu osoby, do której wezwanie ma być wystosowane. W innym miejscu n. p. „na giełdzie” można tych czynności dokonać jedynie za zgodą stron interesowanych.

Organ protestujący obowiązany jest przedsiębrać poszukiwania celem wykrycia lokalu przedsiębiorstwa albo mieszkania osoby, do której wezwanie ma być wystosowane, i odpowiada za szkodę, spowodowaną brakiem należytej staranności lub uwagi. Jednakże zaniedbanie lub niedokładność poszukiwań nie może nigdy stanowić przyczyny nieważności protestu.

Art. 87. Protest należy wypisać na odwrotnej stronie weksłu albo na osobnej karcie, połączonej z wekslem. Jeżeli na odwrotnej stronie niema żadnych oświadczeń, należy zacząć spisywanie protestu od brzegu, w przeciwnym zaś razie bezpośrednio po ostatnim oświadczeniu.

Jeżeli protest ma być spisany albo kontynuowany na osobnej karcie dodatkowej, należy kartę tę połączyć z wekslem w ten sposób, aby nie było wolnych miejsc na odwrotnej stronie weksłu, a połączenie weksłu z kartą dodatkową było przepieczątowane stemplem urzędowym lub przepisane treścią aktu protestowego.

Art. 88. Jeden dokument protestowy wystarczy nawet wtedy, gdy wezwanie wystosowano na podstawie jednego weksłu do większej liczby osób.

Jeżeli zobowiązanemu przedstawia się równocześnie kilka egzemplarzy weksłu albo oryginał i odpis, wystarczy umieszczenie protestu na jednym egzemplarzu lub oryginale. Na innych egzemplarzach lub odpisie organ protestujący zaznaczy, gdzie protest zamieszczono lub, że go umieszczono na oryginale, i tę uwagę podpisze.

Art. 89. Jeżeli protest ma być dokonany z powodu częściowej odmowy przyjęcia weksłu, należy sporządzić odpis weksłu, zawierający wszystkie indosy i oświadczenia, i wypisać protest na tym odpisie lub na załączonej z nim karcie dodatkowej, a sporządzenie protestu zaznaczyć na oryginale.

Protest z powodu niewydania oryginału w myśl art. 67 ust. 2 wypisać należy na odpisie lub na załączonej z nim karcie.

Kartę, zawierającą protest, należy połączyć z odpisem w sposób, wskazany w art. 87 ust. 2.

Art. 90. Organ, sporządzający protest, jest upoważniony i obowiązany do odbioru zapłaty i pokwitowania.

Art. 91. Jeżeli organ, sporządzający protest, nie zastanie osoby, do której wezwanie ma być wystosowane, w jej lokalu przedsiębiorstwa lub mieszkaniu, powinien pozostawić tam zawiadomienie o dokonaniu protestu, zawierające nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza weksłu, istotną treść weksłu, nazwisko i lokal urzędowy organu protestującego.

Art. 92. Przy dokonywaniu czynności zachowawczych notariusz może posługiwać się pomocni-

kami, którym prezes sądu okręgowego na wniosek notariusza nada do tego upoważnienie.

Za działalność pomocnika w tym zakresie jest odpowiedzialny notariusz solidarnie z pomocnikiem.

Art. 93. Organ, sporządzający protest, obowiązany jest przechowywać osobno odpisy protestów wraz z wypisem istotnych cech weksłu, zaopatrzone liczbą porządkową, i składać je w porządku chronologicznym, w jakim zostały dokonane.

Interesowanym mogą być na żądanie wydawane proste lub uwierzytelnione odpisy tych dokumentów.

Dział XVI.

Weksle zaginione.

Art. 94. Ten, komu weksel zaginął, może żądać od sądu powiatowego (sądu pokoju) miejsca płatności weksłu uznania zaginionego weksłu za umorzony.

We wniosku należy podać istotną treść weksłu oraz uprawdopodobnić utratę weksłu i interes prawny, który uzasadnia żądanie umorzenia.

Sąd ogłosi w dzienniku, przeznaczonym do ogłoszeń sądowych, tudzież w piśmie miejscowym, przeznaczonym do ogłoszeń rejestrowych, wezwanie, aby posiadacz weksłu zaginionego zgłosił się w przeciągu dni sześćdziesięciu i okazał sądowi weksel.

Czasokres ten biegnie od dnia płatności weksłu, a gdyby wniosek uczyniono po płatności lub gdyby termin płatności w wekslu nie był oznaczony, — od dnia ogłoszenia. Końcowy dzień czasokresu powinien być w ogłoszeniu oznaczony według daty kalendarza.

Jeżeli w przeciągu czasokresu, oznaczonego w wezwaniu, nikt się nie zgłosił z weksłem, sąd wyda orzeczenie, uznające weksel za umorzony.

Jeżeli natomiast posiadacz weksłu zgłosił się przed wydaniem orzeczenia, sąd zaniecha dalszego postępowania po przesłuchaniu interesowanych i po okazaniu weksłu żądającemu umorzenia.

Zarówno o wdrożeniu postępowania, jakoteż o jego wyniku zawiadomi sąd trasata i wszystkich dłużników wekslowych, wskazanych przez żądającego umorzenia weksłu.

Art. 95. Dłużnik wekslowy i trasat, który po otrzymaniu zawiadomienia o wdrożeniu postępowania płaci weksel, czyni to na własne niebezpieczeństwo; wolno mu jednak sumę wekslową złożyć do depozytu sądowego miejsca płatności ze skutkiem, uwalniającym od zobowiązania.

Art. 96. Po ogłoszeniu wezwania o okazanie weksłu i po terminie jego płatności żądający umorzenia może domagać się od akceptanta złożenia do depozytu sądowego albo zapłaty za zabezpieczeniem; prawo wyboru służy dłużnikowi. Złożenie do depozytu zwalnia i w tym przypadku od zobowiązania.

Art. 97. W toku postępowania o umorzenie weksłu można wykonywać zwrotne poszukiwanie przeciw wystawcy i indosantom, jeśli akceptant, a w braku przyjęcia trasat pomimo wezwania nie złożył sumy wekslowej do depozytu sądowego ani nie dokonał zapłaty za zabezpieczeniem. Odmowę należy

stwierdzić protestem na podstawie odpisu weksłu. Do poszukiwania zwrotnego stosuje się postanowienia artykułu poprzedniego.

Art. 98. Na podstawie orzeczenia, uznającego weksel za umorzony, można wykonywać wszystkie prawa z weksłu.

TYTUŁ II.

Weksel własny.

Art. 99. Weksel własny zawiera:

1. nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
2. przyrzeczenie bezwarunkowe zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej;
3. oznaczenie terminu płatności;
4. oznaczenie miejsca płatności;
5. nazwisko osoby, na której rzecz, lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
6. oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu;
7. podpis wystawcy.

Art. 100. Nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w poprzednim artykule, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących:

Weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem.

W braku osobnego oznaczenia miejsce wystawienia weksłu uważa się za miejsce jego płatności, oraz za miejsce zamieszkania wystawcy.

Weksel własny, nie zawierający miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanym obok nazwiska wystawcy.

Kto umieścił podpis na dokumencie, który nie zawierał wszystkich cech weksłu własnego, odpowiada wekslowo, chyba że udowodni, że dokument później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Wobec nabywcy w dobrej wierze, na którego weksel przeszedł po wypełnieniu, odpowiada pomimo nieprawego wypełnienia.

Art. 101. Do weksłu własnego mają zastosowanie postanowienia o wekslu trasowanym, o ile z istotą tegoż weksłu nie zostają w sprzeczności i odnoszą się do:

- indosu (art. 10—19),
- poręki wekslowej (art. 29—31),
- płatności (art. 32—36),
- zapłaty (art. 37—41),
- zwrotnego poszukiwania z powodu niezapłacenia (art. 42—49, 51—53),
- zapłaty przez wyłączenie (art. 54, 58—62),
- odpisów (art. 66 i 67),
- falszów (art. 68 i 69),
- przedawnienia (art. 70—74),
- roszczenia z tytułu niesłusznego zubożenia (art. 75),
- zdolności wekslowej (art. 76),
- podpisu nieumiejącego pisać (art. 77),
- dni świątecznych, liczenia czasokresów i zakazu dni ulgowych (art. 78 i 79),
- kolizji ustaw (art. 80—83).

Również odnoszą się do weksłu własnego przepisy o wekslu umiejscowionym (art. 4 i 26), o za-

strzeżeniu odsetek (art. 5), o różnicach w oznaczeniu sumy wekslowej (art. 6), o skutkach podpisu osoby, nie mającej zdolności wekslowej (art. 7), lub osoby, działającej bez pełnomocnictwa albo przekraczającej jego granice (art. 8), o protestach (art. 84—93), z tą różnicą, że protest ma być sporządzony przeciw wystawcy, o wekslach zaginionych (art. 94—98).

Art. 102. Odpowiedzialność wystawcy weksłu własnego jest taka sama, jak akceptanta weksłu trasowanego, zarówno co do zakresu, jak i co do czasu trwania.

Weksle własne, opiewające na pewien czas po okazaniu, powinny być przedstawione w ciągu czasokresów, oznaczonych w art. 22 do zaznaczenia wizy. Czasokres po okazaniu zaczyna biec od daty wizy, podpisanej przez wystawcę. Jeżeli wystawca wzbrania się umieścić wizę lub zaopatrzyć ją datą, odmowę stwierdzić należy protestem (art. 24); od daty protestu zaczyna biec czasokres.

TYTUŁ III.

Dział I.

Przepisy tymczasowe.

Art. 103. Aż do wydania jednolitej ustawy cywilnej i procesowej pozostają w mocy obowiązującej dotychczasowe przepisy ustaw cywilnych i procesowych, które, prócz wymienionych w art. 70, 71 i 72, także innym środkiem procesowym i egzekucyjnym przyznają równy skardze wpływ na rozpoczęcie i przerwę przedawnienia.

W szczególności:

1) na obszarze, na którym obowiązuje niemiecka procedura cywilna, § 209 L. 1, 3, 5 niem. kod. cywilnego, §§ 281 i 693 niem. procedury cywilnej oraz § 13 rozporządzenia Rady Związkowej z dnia 9 września 1915 r. (Dz. Ustaw Rzeszy str. 562);

2) na obszarze, na którym obowiązuje austriacka procedura cywilna, art. XLV ustawy zaprowadzającej procedurę cywilną;

3) na obszarze, na którym obowiązuje rosyjska procedura cywilna, postanowienia procedury cywilnej, dotyczące wniosku o udzielenie klauzuli egzekucyjnej i doręczenia nakazu egzekucyjnego na podstawie weksłu.

Dział II.

Przepisy końcowe.

Art. 104. Prawo niniejsze wchodzi w życie dnia 1 stycznia 1925 roku.

Art. 105. Z chwilą wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszystkie obowiązujące dotąd na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej ustawy, rozporządzenia i dekrety odnoszące się do weksli.

W szczególności tracą moc:

- 1) ustawa wekslowa austriacka, wprowadzona pał. ces. z 15 stycznia 1850 r. Dz. p. p. № 51, tudzież wszystkie dotyczące weksli nowele i dodatkowe rozporządzenia;
- 2) ustawa wekslowa niemiecka z 15 lutego 1850 r. wraz z wszystkimi nowelami i późniejszymi ustawami;

- 3) postanowienia francuskiego code de commerce art. 110—189 wraz z wszystkimi nowelami oraz rozporządzeniem o protestach;
- 4) ustawa wekslowa rosyjska z 1902 r. wraz z wszystkimi dodatkowymi ustawami.

Art. 106. Zamiast postanowień ustaw wekslowych, powołanych w innych ustawach i rozporządzeniach, wchodzi w życie odpowiednie postanowienia niniejszego prawa.

W szczególności:

- 1) w art. 182 ust. 5 austr. ust. handlowej wchodzi postanowienia art. 12 i 13 ust. 2 niniejszego prawa;
- 2) w art. 305 ust. 1 austr. ust. handlowej wchodzi postanowienia art. 12 i 13 ust. 2, 15, 39 ust. 3 niniejszego prawa;
- 3) w art. 305 ust. 2 austr. ust. handlowej wchodzi postanowienia art. 94—95, 96 ust. 1 i 97 niniejszego prawa;
- 4) w § 26 ust. 1 austr. ustawy o domach skladowych wchodzi postanowienia art. 15 ust. 1 prawa niniejszego;
- 5) w § 39 ust. 1 teje ustawy wchodzi postanowienia art. 94—97 niniejszego prawa;
- 6) w § 222 niemieckiej ustawy handlowej wchodzi postanowienia art. 12 i 13 ust. 2 i 15 niniejszego prawa;
- 7) w § 365 niemieckiej ustawy handlowej wchodzi postanowienia art. 12, 13 ust. 2, 15 i 39 ust. 3 niniejszego prawa.

Art. 107. Prawo niniejsze nie narusza przepisów ustawowych, dotyczących postępowania w sprawach wekslowych, ani też ustaw i rozporządzeń skarbowych o opłatach państwowych i samorządowych od weksli i protestów.

Art. 108. Osobne rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oznaczy dni powszednie, które ze względu na spełnianie czynności wekslowych mają być zrównane z ustawowymi dniami świątecznymi.

Art. 109. Oznaczenie organu sądowego oraz godzin dokonywania protestu zastrzega się osobnemu rozporządzeniu, które wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 110. Osobne rozporządzenie, które wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, może wprowadzić sporządzanie protestów przez urzędy pocztowe.

Art. 111. Wykonanie niniejszego prawa powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski*